368

12.

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA,*

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis quartâ mensis Martii, anno Domini M. DCC. LVI.

M. LUDOVICO - ANNA LAVIROTTE; Censore Regio, Doctore Medico, Præside.

An prægnanti Apoplexiâ correptæ Partus manu promovendus?

I.

NÆ dolenda prorsùs atque infelix fœminarum conditio! Quot & quantis undique calamitatibus circumcluduntur? Illas non modo viris communes morbi, sed & ducenti peculiares lacessunt. Siccine generis humani parentes habentur? Siccine Natura æquo jure sua dispertitur munera? Factum iniquè clamitent omnes. Scruteris, amabo diversa vitæ mulierum tempora: singula malorum pullities. Molestias, angores, fastidia, curas, sollicitudines, quærimonias, tædia, dolores, cruciatus ubique animadvertere est. Crescit & firmescit tenellum corpus? Crescunt, augescunt & incommoda. Adventantem pubescendi ætatem expectat horrenda Symptomatum Syndrome. Debito jam potitur corpus augmento? Menses tentant molimina. Hinc lassitudines, cephalalgiæ, torpores, cardialgiæ, nauseæ, vomitus, dyspnœæ, viscerum tensiones, nonnisi sanguinis effluxu fuganda. Nullum per vias à Natura dicatas cruori patet iter? Innumera statim se produnt mala. Hysterici invadunt insultus; Sanguis canalibus suis contineri haud potens, huc & illuc appellit. Modò ad cerebrum raptus, comatosos epilepticosque accersit affectus; modò fractis ventriculi, vel pulmonum va-

* *Auctore M.* PETRO ROUSSIN DE MONTABOURG, 1732.

tis, affatim evomitur atque expuitur. Nunc inductâ Chlorosi marcescit corpus : nunc idem, superveniente ictero, tetrâ tingitur flavedine. His obnoxia malis virginum ætas. At tum minima. Quanta secum trahit vita conjugalis incommoda ! *Partheniacorum* morborum finis sæpè liciti complexus : sed ne victoriam cantitent. Dum Charybdim vitant, in Scyllam præcipites ruunt. Virginum Syren matrimonium : sub caducis quæ præmonstrat liliis horrida latent spineta. Concepit mulier? En mutato fluidorum motu, mutatâ solidorum oscillatione, inaudita appetit, perpetuo torquetur vomitu. Progrediente graviditate addunt se comites difficilis & anhelosa respiratio, dolor lumbos & inguina assiduè discrucians. Varicosi oboriuntur in cruribus tumores; in lotio retinendo vel excernendo labor ingens; alvus aut intensiùs stricta, aut dyarrhæâ colliquescit. Tot ac tam diris absentibus symptomatis, nihil prægnanti metuendum putares? Illis remotis, felicissimum partum dejerares? Cave, ne te malus auferat error. Paucis concessum ad ultimam usque gestationis diem feliciter pervenire; ipso sepè in portu naufragium faciunt gravidæ. Imò si acuto morbo corripiatur prægnans, vix sine partu ab eo liberari potest.

II.

INTER acutos quibus obnoxiæ prægnantes, Apoplexiam recenseas. Hac periculosius nihil. Ubi gravidam invadit, vix de matre & fœtu quidquam speraveris. Plurima in prægnante prædicunt Apoplexiam omina. Quidam ex aliqua parte, præsertim ex infimo ventre, vapores ad caput efferri videntur, cuncta apparent circumagi; caput ingenti & subito percutitur dolore; facies intensè rubescit; oculi præ turgescentiâ prominent, iidem vertiginosi, caligantes micantibusque scintillis delusi; invicta in somnum propensio. Apoplexiam præsentem dira indicant symptomata. Ægra jacet immota, triste adstantibus spectaculum; stupor omnes artus obsidet. Vox strangulatorum rugitus æmulatur; anhelosa stertorosaque respiratio, debilis aliquandò, sæpè interpolatè perficitur. Pulsus respirationis vicibus accuratè respondet; spuma ex ore effunditur; marcescunt oculi : sudor frigidus emanat undique. Atrox ille affectus quoscumque aggreditur; sæpiùs tamen viros quàm fœminas; ex his prægnantes faciliùs obsedit, semelque obsessas ægriùs dimittit. Quot eheu! novæ prolis spe lætas immisericorditer depopulatur Apoplexia? Exhorrueris. Quò propiùs ad gestationis terminum accedunt fœminæ, eò magis periclitantur. Quosdam Apoplexiâ percussos sanari contingit; ex prægnantibus vix unam. Nec mirum : quæ illis prompta prosunt auxilia, his ne parùm quidem conferunt; quin & matrem & fœtum Orco demittunt. Hujus rei causam sollicitus expiscaris? Babylonios scrutaris numeros? At desine : ratio non occulta. Quemquamne latet gravidarum status? Nescire nefas. Crescente fœtu, crassescendo dilatatur uterus; totum pelvis cavum replet : undequâque cuncta premuntur abdominis viscera. Ipsamet vasa sanguifera veluti strangulata cruorem admittere non possunt. Obrutus uteri mole venarum Iliacarum truncus, & ab ipsis orientes rami sanguinem in se per arterias translatum nequeunt revehere. Ubique inferioribus in arteriis obices, ubique remoræ sanguini non superabiles. Nihilominus interea perficitur Chylosis & Hæmatosis. Augescens valdè cruoris copia vasa plus æquo distendit, & eò versùs ubi minor pressio resilit atque defertur. Hinc per Carotides & vertebrales Arterias cerebrum impetit, replet, premit, & Apoplexiam inducit. I nunc & vulgaribus armis morbum aggredere : cassa omnia deprehendes.

III.

SOLITA adversùs Apoplexiam remedia sanguinis missio, Emetica, Cathartica, Ptarmica: optima quidem. Quid autem prægnanti Apoplecticæ proderunt: Venam in brachio pertundis, sanguinem copiosiùs mittis? Nec malè: At hîc ingenti & subitâ opus revulsione; cruor è cerebro citò dimovendus. Ad Saphænæ sectionem certior properas? Heu! Quid agis? Tenellis floribus Austrum immittis. Saphænâ sectâ viam arterioso sanguini liberiorem paras: sed nonne vides hoc ipso fœtum primi? Certissimum. Prosiliente è Saphænâ sanguine, magna in Aortam inferiorem creatur derivatio; hujus, quæcumque ab Aortâ inferiori sobolescunt arteriæ, participes. Ergò & hanc eandem derivationem persentiet uterus, fœtusque utero conclusus nimiâ sanguinis quantitate suffocabitur. Emetica propinanda jubes? Ancipiti gladio feris; oleum addis flammæ. Contractis scilicet abdominalibus musculis, concussis, ventriculo, cæterisque visceribus, sanguineus latex novus morbi fomes, in Aortæ superiores ramos, vi novâ protruditur. Ad Cathartica veluti ad salutis anchoram confugis? Movent ista quidem; at nihil promovent. Valida exhibes Ptarmica? Illis agitata violentiùs cerebri medulla turbatur; illis vividiùs conquassati pulmones disrumpuntur; ab illis repetita ictuum series fœtum necat. Quid ergò? An tota salus ægrotantis nullam sperare? An quæ luxuriat auxiliis Medicina, hîc manca? Minimè. Prodit quid perdomari difficile? Suas illicò opes undique colligit Medicina. Irrita aut dubia Pharmacorum virtus? Non irrita manuum opera. His mutuatis & ritè parentibus noxii quidlibet eradicare Medicus non impotens. Nota est in prægnante Apoplexiæ causa? Illam efficit nimia sanguinis quantitas, nimiaque uteri à fœtu distensio. Ergò quâvis ratione tollenda. Solita respuit auxilia? Eccur ita dubius & anceps hæres? Peritas admoveto manus. Quid non boni proferent? Manuum operatione potes fœtum ab Orco redimere, matremque mortis unguibus eripere.

IV.

HAUD mora: prostent obstetricantis manus peritæ, opus aggrediantur audacter; fatalis urget necessitas. Ergo prægnans situ convenienti collocetur; humi in strato, vel in lecto, vel in cathedrâ idoneâ. Si supina in strato, vel in lectulo jaceat, huic crura, obversis ad nates calcibus, flectenda. Lumbis supponenda pulvinaria, in his paulò altiùs elevata coccygis ossa ab inferioribus non repellantur, sicque minùs obstent fœtus exclusioni. Tum ægrotanti hoc modo dispositæ, manibus oleo vel recenti butyro inunctis, obstetricans muliebria pertractabit; collectos unà digitos in vaginam immittet cautiùs, huc & illuc lentè contorquendo. Ità paulatim ad interius orificium devenient obstetricantis digiti. Hoc tunc temporis, jam tantisper hiulcum, sæpè etiam largè patens observatum. At si minùs apertum, immisso primùm uno duntaxat digito, dein altero, post eosdem alternatim diducendo ab invicem, sensim sine sensu, integrè dilatabitur orificium, & ad membranas usque fœtum involventes licebit penetrare. Membranæ ex tempore rumpendæ, ut effluentibus aquis, tùm interna, tùm externa mulieris genitalia mollescant & lubricentur. Intereadum reserato interiori uteri orificio, disruptis membranis, manantibus aquis, situs & dispositio fœtûs non omittenda. Quas offerat in ostio partes apprimè disquirendum. An prolapsum caput, an pedes diligentiùs observet obstetricans: ubi caput non deprehenderit, nec pedes senserit; hos nulla cunctatione manu perquirat, ac demùm repertis fœtum extrahere satagat; nec infau-

ſtus ſucceſſus. Fœtu educto ſupereſt placenta ab utero citiſſimè revellenda. Ab ejus expulſione tota ſalus matris pendet. Ergò iterùm oleo oblinita manus in uterum mittenda; quo facto extremis digitis exunguibus deglubenda placenta. Ex hac ultimâ operatione miri ſequentur effectus. Recluſis uteri vaſis, cruor per eadem vaſa quaſi per Cataractas urceatim effluet. Quænam certior & tutior via ſubitæ Revulſioni? Quidquamne ſimile univerſa præſtat Pharmacia? Quidquamne cæteræ Artis Chirurgicæ Operationes? Perpendas.

V.

UT perfectè curetur morbus, non ſufficit integra morbi cauſæ cognitio; non remediorum convenientium debita applicatio: removendum inſuper quidquid aut periculi plenum, aut caſſos facit medicaminum effectus. Sic ſe habent acuti in gravidis. Apoplexia prægnantem invadit? Quî ſuccurres? Vidiſti: Medicamenta aut periculoſa aut nullius virtutis; ægram non levant; fœtum necare poſſunt. Ergò tutius quid eligendum. Tutior ſanè partûs promotio. Illo mediante matri & fœtui magna cedunt commoda. Excuſſis aquis, educto fœtu, extractâ placentâ contrahitur uterus, vaſa ejus ſanguine turgida vacuantur, tollitur totius abdominis preſſio: liberior per inferiora vaſa fit ſanguinis circuitus. Undè & ſanguini nimiâ copiâ ad cerebrum protruſo facilis conceditur retrocedendi locus. Sic minuitur in hoc viſcere nervorum preſſio. Præterea promovendo partum aliud boni ſequitur. Quæ priùs inutilia, aut noxia fuiſſent remedia, jam maximè proficua. Jam ſanguis è brachio, è pede ſine diſcrimine mittitur; jam Catharcticis, Emeticis moveri viſcera non periculum. Plura poſtulas? Unum addam; nec levis momenti. Gravidam, inquit Hippocrates, acuto morbo corripi lethale. Occumbit prægnans? Perit & fœtus. At heu! in æternum periit. Quantò ſatiùs eum partu educere & ſacris fontibus ablutum ſalvare?

Ergò prægnanti Apoplexiâ correptæ Partus manu promovendus.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Jacobus Barbeu du Bourg, Regiæ Scientiarum Academiæ Stokolmienſis Socius.	*M. Anna-Carolus Lorry.*	*M. Franciſcus Pouſſe, Eques.*
M. Joannes-Jacobus Meſſence.	*M. Bernardus-Nicolaus Bertrand.*	*M. Camillus Falconet, Salubris Conſilii Regii Socius & è Regiâ Numiſmatum Academiâ.*
M. Carolus-Franciſcus Theroulde de Toulouſe de Vallun, Eques.	*M. Stephanus-Ludovicus Geoffroy, Scholarum Profeſſor deſignatus.*	*M. Hyacinthus-Theodorus Baron, Antiquus Facultatis Decanus.*

Proponebat Pariſiis PETRUS-JOSEPHUS MORISOT DES LANDES, Catalaunenſis, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Pariſienſis Baccalaureus, A. R. S. H. 1756, A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis Viduæ QUILLAU, Univerſitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1756.